

# Щоденний звіт № 233/2020

від 30 вересня 2020 року<sup>1</sup>

## Короткий виклад

- СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області, водночас жодного такого порушення не зафіксовано в Луганській області. За попередній звітний період Місія зафіксувала 32 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та 10 таких порушень у Луганській області.
- СММ уточнювала інформацію про двох осіб, які у двох окремих випадках у квітні та травні зазнали поранень від вибухонебезпечних предметів у непідконтрольних урядові районах Луганської області.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував людей у межах ділянки розведення в районі Золотого у вечірній час, а також спостерігачі бачили роботи з розмінування біля автошляху Т1316 неподалік північного краю цієї ділянки розведення.
- СММ зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення, зокрема реактивні системи залпового вогню в непідконтрольному урядові районі Луганської області.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі пандемії COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду та відповідному блокуванні збройних формувань у Луганській області.
- Місія і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування, зокрема на блокуванні збройних формувань у Новій Мар'івці Донецької області\*.

## Порушення режиму припинення вогню<sup>2</sup>



<sup>1</sup> На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 29 вересня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

<sup>2</sup> Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

<sup>3</sup> Зокрема вибухи.

<sup>4</sup> Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

## Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню



Організація з безпеки та співробітництва в Європі  
Спеціальна моніторингова місія в Україні

### Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 29 вересня 2020 р.



#### Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- 
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).  
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.  
Відсутність помилок у мапі не гарантується,  
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ  
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,  
копіювати, відтворювати, передавати, транслювати,  
продавати, ліцензувати або застосовувати  
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ  
у письмовому вигляді.  
Створено: 30/09/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 3 порушення режиму припинення вогню (вибухи невизначеного походження), два з яких зафіксовано в районі на південь від н. п. Гольмівський (непідконтрольний урядові, 49 км на північний схід від Донецька) та ще один — у районі на західно-північний захід від н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний урядові, 15 км на захід від Донецька). За [попередній звітний період](#) Місія зафіксувала в області 32 порушення режиму припинення вогню (зокрема, 14 вибухів).

У Луганській області СММ не зафіксувала жодного випадку порушення режиму припинення вогню. Протягом [попереднього звітного періоду](#) Місія зафіксувала в області 10 таких порушень.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітного періоду, СММ зафіксувала загалом 1 401 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 260 вибухів, 9 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 3 спалахи дульного полум'я, 13 освітлювальних ракет, а також 1 116 черг та пострілів).

### **Два мирні жителі у двох окремих випадках зазнали поранень внаслідок вибуху предметів у непідконтрольних урядові районах Луганської області**

Місія уточнювала інформацію про двох осіб, які у двох окремих випадках у квітні та травні 2020 року зазнали поранень внаслідок вибуху вибухонебезпечних предметів у непідконтрольних урядові районах Луганської області.

29 вересня спостерігачі розмовляли телефоном із чоловіком (віком 40–49 років), який повідомив, що 5 квітня він ловив рибу зі своїм братом на околиці дачного масиву в н. п. Красний Яр (непідконтрольний уряду, 12 км на північний схід від Луганська) поблизу річки Сіверський Донець, коли він наступив на предмет, що вибухнув та поранив йому ногу, яку згодом ампутували в лікарні. 5 квітня медпрацівники лікарні в непідконтрольному урядові Луганську повідомили СММ телефоном, що того ж дня до них у лікарню доправили чоловіка (віком 40–49 років). 29 вересня спостерігачі розмовляли телефоном з жінкою, яка відрекомендувалася дружиною чоловіка і повідомила, що її чоловік (віком 40–49 років) зазнав поранень 5 квітня внаслідок того, що він наступив на предмет, який вибухнув.

29 вересня команда Місії розмовляла телефоном із чоловіком (50–59 роки), який розповів, що 2 травня він ішов від свого будинку в н. п. Слов'яносербськ (непідконтрольний урядові, 28 км на північний захід від Луганська) у лісопосадку, розташовану поблизу річки Сіверський Донець, де він наступив на предмет, який вибухнув. За його словами, внаслідок цього він зазнав осколкових поранень і його доправили до лікарні в н. п. Зимогір'я (непідконтрольний урядові, 27 км на захід від Луганська). 5 травня медпрацівники лікарні повідомили спостерігачам телефоном, що 2 травня до них доправили чоловіка з пораненнями, які за ознаками нагадували травми від вибуху міни. 29 вересня спостерігачі розмовляли з представником лісового господарства, де працював поранений чоловік, і він повідомив Місії про те, що чоловік отримав поранення 2 травня внаслідок інциденту зі підривом на міні.

## Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського

28 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південь від нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Ввечері 28 та вночі 29 вересня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 2 осіб на колишній позиції Збройних сил України приблизно за 530 м на західно-південний захід від її північно-східного кута та 1 особу на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки розведення, приблизно за 1,4 км на північ від її південно-східного кута.

29 вересня в межах ділянки розведення приблизно за 600 м на південь від її північного краю команда СММ бачила, як сапери Державної служби України з надзвичайних ситуацій за допомогою металошукачів, щупів та лопат здійснювали роботи з розмінування уздовж автошляху Т1316 між залізничним мостом та блокпостом Збройних сил України на північному краю ділянки розведення. Як вони пояснили, це були підготовчі роботи для асфальтування дороги.

Того ж дня неподалік блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення спостерігачі бачили 6 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), двоє з котрих пройшли углиб ділянки приблизно на 350 м на північ від її південного краю та повернулися назад.

Також того самого дня на південь від північного краю ділянки розведення спостерігачі бачили 20 робітників, які за допомогою важкої будівельної техніки очищали асфальт на північній стороні автошляху Т1316, зварювали новий паркан на його західному узбіччі та здійснювали ґрунтові роботи, як вони пояснили, для прокладання кабелів зв'язку.

29 вересня, здійснюючи моніторинг у трьох місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

## Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 20 реактивних систем залпового вогню в непідконтрольному урядові районі Луганської області та 1 зенітний ракетний комплекс у підконтрольному урядові районі Донецької області (усі розміщені з порушенням ліній відведення), а також 35 одиниць озброєння, розміщених за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання на полігоні в непідконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. в таблицях нижче).

### **Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки<sup>5</sup>**

Спостерігачі зафіксували бойові броньовані машини та зенітну самохідну установку з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, зокрема в житловому районі (для отримання детальнішої інформації див. таблицю нижче).

### **Попереджувальний знак про мінну небезпеку біля Тарамчука в Донецькій області**

29 вересня приблизно за 500 м на південь від н. п. Тарамчук (підконтрольний урядові, 29 км на південний захід від Донецька), на північному узбіччі дороги від н. п. Степне (підконтрольний урядові, 29 км на південний захід від Донецька) до Тарамчука, команда СММ уперше помітила попереджувальний знак про мінну небезпеку (прямокутник із текстом українською мовою).

### **Зусилля СММ зі сприяння проведенню ремонтних робіт та функціонуванню цивільних об'єктів життєзабезпечення**

СММ здійснювала моніторинг та сприяла дотриманню локального режиму припинення вогню для уможливлення проведення будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див вище), на північ від н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) та неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), на південь від мосту в Щасті.

Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду, здійснення технічного обслуговування та видалення рослинності на залізничних коліях у н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська); ремонтних робіт на об'єктах водної інфраструктури поблизу непідконтрольних урядові н. п. Паньківка (16 км на північ від Луганська) і н. п. Красний Лиман (30 км на північний захід від Луганська); ремонту на лініях електропередачі поблизу н. п. Золоте-4 (Родіна; підконтрольний урядові, 59 км на захід від Луганська); ремонтних робіт на каналізаційних колекторах поблизу н. п. Доломітне (53 км на північний схід від Донецька); а також робіт із розмінування неподалік н. п. Геївка (підконтрольний урядові, 27 км на північний захід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька).

### **Заходи з протидії пандемії COVID-19 на КПВВ та відповідних блокпостах**

У Луганській області члени патруля Місії зауважили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської були відкриті.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 10:30 та 12:55, спостерігачі бачили загалом 100 осіб (чоловіків та жінок різного віку), які очікували в черзі на прохід до підконтрольних урядові районів, та 10 осіб (6 жінок та 4 чоловіки різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку. Вони також бачили гольф-кар, що курсував між новою секцією мосту та КПВВ.

<sup>5</sup> Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

### **\*Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

*Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 24 вересня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.*

#### Заборона доступу:

- На блокпості збройних формувань в н. п. Нова Мар'ївка (непідконтрольний урядові, 64 км на південь від Донецька) член збройних формувань (вочевидь озброєний) не пропустив патруль Місії, посилаючись на проведення в цьому районі операції.

*Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухлі боєприпаси:*

- Не здійснивши суцільного розмінування і вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

## Таблиця озброєння

### Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
<b>підконтрольні урядові райони</b>				
28.09.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К35 «Стріла-10»)	у житловому районі н. п. Черненко (86 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
<b>непідконтрольні урядові райони</b>				
28.09.2020	20	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	неподалік н. п. Краснолуцький (52 км на південний захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії

### Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
<b>непідконтрольні урядові райони</b>				
28.09.2020	16	танк (ймовірно Т-64)	на полігоні неподалік н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська), де той самий БПЛА також виявив 4 бойових броньованих машин (типу БМП) і 4 бронетранспортери (МТ-ЛБ — 3 од., БТР-80 — 1 од.) <sup>6</sup>	БПЛА дальнього радіуса дії
	8	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм).		
	6	буксирувана гаубиця (Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	5	буксирувана протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)		

### Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки<sup>7</sup>

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
<b>підконтрольні урядові райони</b>				
28.09.2020	2	бойова броньована машина	неподалік н. п. Новоселівка (31 км на північ від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	зенітна самохідна установка (ЗСУ-23-4 «Шилка», 23 мм)	у житловому районі н. п. Черненко (86 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
<b>непідконтрольні урядові райони</b>				
28.09.2020	1	ймовірно бронетранспортер (типу МТ-ЛБ)	у житловому районі н. п. Широка Балка (34 км на північний схід від Донецька)	БПЛА СММ середнього радіуса дії

<sup>6</sup> Згадані в цьому розділі бойові броньовані машини не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

<sup>7</sup> Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

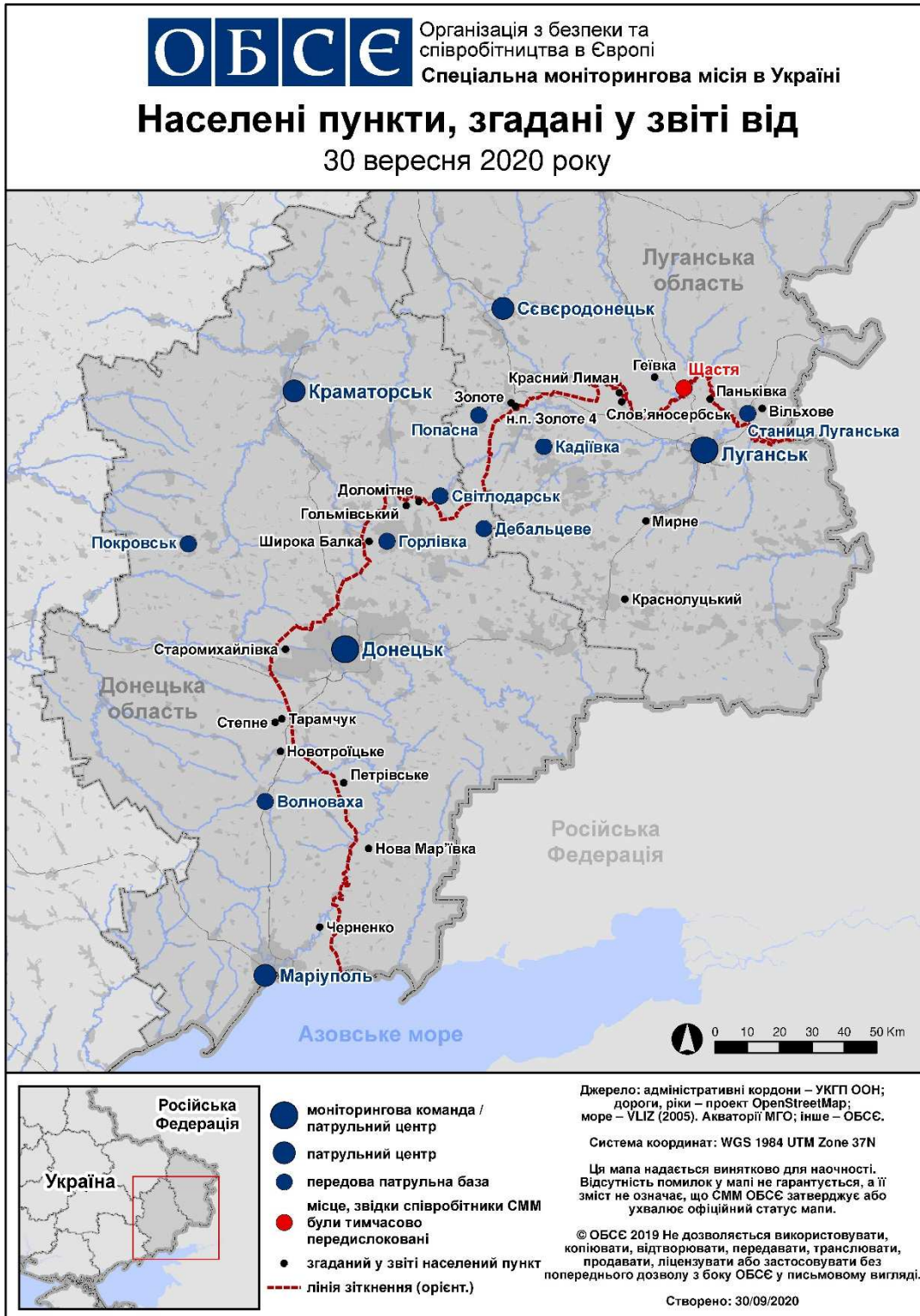
**Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 29 вересня 2020 року<sup>8</sup>**

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
н. п. Старомихайлівка (непідконтрольний уряду, 15 км на Зх від Донецька)	4–6 км на ЗхПнЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	29.09, 09:39
приблизно в 1 км на Сх від н. п. Гольмівський (непідконтрольний уряду, 49 км на ПнСх від Донецька)	8–10 км на Пд	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	29.09, 10:52

<sup>8</sup> У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.



## Мапа Донецької та Луганської областей<sup>9</sup>



<sup>9</sup> За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) у Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділена передова патрульна база, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЕ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ користується цими приміщеннями та здійснює патрулювання в цьому населеному пункті в денний час).